

Asia: VN/3063/2020

Lausuntopyyntö työryhmän mietinnöstä positiivista luottotietorekisteriä koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Positiivista luottotietorekisteriä koskevan sääntelyn tavoitteena on ylivelkaantumisen torjunta. Yksittäisen luotonantoon ja luottomarkkinoiden seurantaan ja valvontaan luodaan parempi tietopohja. Myös kotitalouksien tietoisuutta omasta taloudellisesta tilanteesta edistetään. Tavoitteita voidaan pitää kannatettavina.

Ulosottolaitos kiinnittää huomiota maksuviivetietoja koskevaan ehdotettuun 9 §:ään, jonka mukaan positiiviseen luottotietorekisteriin talletettaisiin tieto maksuviiveestä, jonka kesto on vähintään 45 päivää eräpäivästä sekä tieto luoton eräännyttämisestä. Rekisteriin ei kirjattaisi tietoa tuomioistuimen maksutuomiosta. Tieto maksutuomion antamisesta olisi Ulosottolaitoksen näkemyksen mukaan aiheellinen ja antaisi kuvan luoton tosiasiallisesta tilasta, vaikka tämä tieto toisaalta onkin samanaikaisesti saatavissa luottotietolain mukaisesta luottotietorekisteristä. Maksutuomion antaminen kuvaa velan perinnän ja takaisinmaksun tilannetta arvioitaessa henkilön luottokelpoisuutta. Maksutuomiotieto palvelisi myös erityisesti tavoitetta kotitalouksien tietoisuuden edistämisestä, sillä tällöin luotonhakija näkisi selkeästi yhdestä rekisteristä tosiasiallisen velkatilanteensa. Ulosottolaitos esittääkin siis harkittavaksi, tulisiko esitystä tarkentaa tältä osin. Esityksen muuta systematiikkaa noudattaen velvollisuus ilmoittaa annetusta maksutuomiosta tulisi asettaa ilmoitusvelvolliselle luotonantajalle.

Esityksen 11 §:ssä säädetään tulotietojen tallentamisesta positiiviseen luottotietorekisteriin. Esityksen mukaan ajantasaiset tulotiedot talletettaisiin positiiviseen luottotietorekisteriin tulorekisteristä. Tulorekisteristä on saatavilla yksityiskohtaisia tietoja tuloista ja näitä tietoja on tarkoitus käyttää hyödyksi rekisteröidyn brutto- ja nettotulon laskennassa. Nettotulona pidettäisiin esityksen mukaan suoritusta vähennettynä ennakonpidätyksellä tai lähdeverolla, pakollisilla vakuutusmaksuilla, luontoiseduista perityillä korvauksilla sekä muilla suorituksesta vähennettävillä erillä. Voidaan päätellä, että myös ulosottopidätys on sellainen vähennettävä erä, joka huomioidaan nettotuloa laskettaessa. Tätä voidaan pitää kannatettavana, jotta luotonmyöntäjä saa tosiasiallisen

kuvan luotonhakijan käytettävissä olevista tuloista. Ulosotossa saattaa olla perittävänä saatavia, jotka eivät ilmene positiivisesta tai luottotietolain mukaisesta luottotietorekisteristä.

Positiivisen luottotietorekisterin osalta on säädetty tarkasti käyttötarkoitukset, joihin rekisterin tietoja voisi käyttää. Jatkossakin luottotietolain mukaisen luottotietorekisterin ja ulosoton todistusten käyttö osana henkilön maksukyvyyn arvioita tulee säilymään. Tiedot luottotietolain mukaisessa luottotietorekisterissä ja ulosottorekisterissä ovat tietosisällöltään erilaisia kuin positiivisessa luottotietorekisterissä eikä näiden rekisterien käyttäjien joukkoa ole rajattu yhtä tiukasti. Luottotietolain mukaisen luottotietorekisterin suunniteltujen muutosten vuoksi ulosottorekisteristä annettavien todistusten käyttö tulee oletettavasti jopa lisääntymään.

Positiivista luottotietorekisteriä koskevassa sääntelyssä Ulosottolaitokselle ei aseteta velvoitteita eikä tiedonsaantioikeutta. Tämän johdosta Ulosottolaitoksella ei ole asiasta muilta osin lausuttavaa.

Toukola Juhani
Ulosottolaitos

Laine Heidi
Valtakunnanvoudinvirasto